

Wildbeheereenheid

“Tussen Vecht & Oude Rijn”

De minister van Natuur en Stikstof,
Mw C. van der Wal-Zeggelink
Postbus 20401
2500 EK 's Gravenhage

Soest, 23 mei 2022

Geachte mevrouw Van der Wal-Zeggelink,

Hiermee wil ik graag stelling nemen tegen uw voornemen komend seizoen de jacht op het haas, o.a. in de provincie Utrecht, niet te openen en stuur deze brief daarom in via de openstaande internetconsultatie.

Ik stuur u deze brief op de eerste plaats op basis van mijn functie als voorzitter van de WBE Tussen Vecht en Oude Rijn (de WBE), maar eveneens als ex-bestuurder van de Stichting Fauna Beheer Eenheid Utrecht (de FBE) en ex-bestuurder van de KNJV in de provincie Utrecht. Op basis van deze functies heb ik een langjarig en diepgaand inzicht in de inrichting en uitvoering van het jachtbedrijf in de provincie Utrecht.

1. Keuze gebruik telgegevens

Het is onbegrijpelijk en onzorgvuldig te moeten vernemen dat op basis van een verwerping door de Universiteit Wageningen van de registratie van tel- en afschotgegevens die al meer dan een decennium door de WBE's in de provincie Utrecht zorgvuldig en systematisch worden vastgelegd onder verantwoordelijkheid van de FBE, zonder steekhoudende reden buiten beschouwing worden gelaten in de beoordeling van de ontwikkeling van de populatie hazen in de provincie Utrecht.

Aan de tellingen wordt jaarlijks door honderden ervaren en deskundige vrijwilligers deelgenomen, waarna de gegevens telkens worden gevalideerd door een speciale commissie van de FBE waarin o.a. ook de grote natuurbeherende organisaties zijn vertegenwoordigd.

Hoe is het in vredesnaam verdedigbaar dat deze omvangrijke en systematisch verzamelde datareeksen door Wageningen Environmental Research worden verworpen ten faveure van een beperkte dataset van voornamelijk (overigens ongetwijfeld goedbedoelende) vogeltellers, enkel en alleen omdat dit valt binnen Netwerk Ecologische Monitoring en daardoor een CBS-keurmerk heeft? Dit is notabene slechts 'bijvangst' voor een programma dat is gericht op broedvogelmonitoring.

Blijkbaar is niet de langdurige, gevalideerde en omvangrijke waarneming door deskundigen van belang, maar de waarneming van de passant die, als hij naar vogels speurt, toevallig een haas voorbij ziet komen. Dit is daardoor uitsluitend een reeks min-of-meer toevallige gegevens en (voor zover het de hazen betreft) zonder systematiek van

tijdstippen of gebieden. Bovendien doen deze gegevens aantoonbaar geen enkel recht aan de feitelijke vaststelling van de hazenpopulatie omdat hazen overdag maar moeilijk waarneembaar zijn.

Wij hebben als jagers een groot aantal wettelijke plichten. Daartoe werken wij al vele jaren samen met de provinciale FBE. Nooit eerder is er melding gemaakt van tekortschieten van de gesystematiseerde wijze van verzamelen en rapporteren van data. Met uw voorgenomen besluit wordt eigenlijk alles wat er tot nu toe is bereikt onderuit gehaald, waardoor eveneens aan de provincie Utrecht en de FBE Utrecht een brevet van onvermogen wordt uitgereikt. Het voorgenomen besluit lijkt daardoor een politieke en willekeurige oplossing die op weinig draagvlak kan rekenen.

Ik verzoek u nadrukkelijk de (on)redelijkheid hiervan te beschouwen en te begrijpen welke frustratie dit oproept bij mensen die zich het gehele jaar door inzetten voor het beheer van populaties dieren in hun jachtveld.

2. Hazenpopulatie In de WBE Tussen vecht en Oude Rijn (WBE TVeO)

Het werkgebied van de WBE TVeO ligt goeddeels in het zogenaamde Groene Hart en vormt overwegend een uitstekend leefgebied en biotoop voor het haas. Dit blijkt ook uit de evaluatie van de telgegevens, waaruit zichtbaar is dat de getelde oppervlakte elk jaar toeneemt, maar vooral ook dat het aantal hazen (per 100 Ha) zich globaal tussen de 20 en 25 beweegt en bovendien dat de omvang van de populatie een duidelijk stijgende trend laat zien. Kortom, het gaat al vele jaren uitstekend met de hazenpopulatie in de WBE TVeO en er is geen enkele reden om aan te nemen dat hier van enige achteruitgang of bedreiging sprake is.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Totaal getelde oppervlakte (ha)	6.373	6.859	7.339	6.972	6.509		6.885	6.286
Getelde hazen (aantallen per 100 ha)	23	23	24	20	21		26	36
Gejaagde hazen (aantallen per 100 ha)	17	16	10	12	10	10	7	15

In het jaar 2020 ontbreken de telgegevens omdat er vanwege corona geen faunatelling heeft plaatsgevonden.

Dat hoeft ook geen verbazing te wekken. Faunabeheerders komen het gehele jaar frequent in het veld en weten nauwkeurig hoeveel dieren en van welke soort in hun veld aanwezig zijn. Dat is nu eenmaal hun passie, maar ook hun (wettelijke) verantwoordelijkheid.

Indien er enige vorm van bedreiging van een soort zou zijn, zijn jagers de eersten die daartegen maatregelen nemen waarbij het (vrijwillig) stoppen met bejaging vaak de eerste is. Zo vond enkele jaren geleden een uitbraak plaats van hazenpest in het Kromme Rijn gebied en daar zijn jagers vanaf de eerste signalering gestopt met het bejagen van het haas en naar verluid heeft de populatie zich daarna ook weer uitstekend hersteld. Met andere woorden: jagers kennen hun recht, maar vooral ook hun plicht en zullen niets nalaten om zorg te dragen voor een goede ontwikkeling van de wildstand, hetgeen overigens ook veel andere diersoorten ten goede komt.

In de provincie Utrecht zijn vier grote leefgebieden van het haas, te weten de Lopikerwaard en omstreken, het Kromme Rijn gebied, de Eempolders en het Groene Hart gebied. Ik wil erop wijzen dat in al deze gebieden de hazenpopulatie zorgvuldig wordt gemonitord en benutting altijd bescheiden is. In al deze gebieden is ook een rijke, diverse fauna, waarbij vooral ook veel aandacht is voor het bevorderen van de populaties weidevogels.

In de vele jaren dat ik mijn jachtveld mag beheren ben ik tot de overtuiging gekomen dat een zekere benutting van de populatie een positieve ontwikkeling heeft op zowel aantal als kwaliteit van de populatie. In de jaren dat er weinig of niet wordt gejaagd vinden wij altijd beduidend meer kadavers van hazen dan in jaren dat er wel wordt gejaagd. Het is meer dan aannemelijk dat bejaging een gunstige invloed heeft op reproductie, waardoor er in het voorjaar veel meer jonge hazen in het veld zijn. En dat is merkbaar; mede daardoor broeden in ons jachtgebied

sinds een aantal jaren weer twee (!) paren kiekendieven die intensief kunnen prederen op de aanwezige populatie hazen.

Dit zijn ervaringen en inzichten die ontstaan door praktische waarnemingen en verantwoord beheer, niet door telreeksen van Sovon of welke instantie dan ook of door het aanleggen van nieuwe natuur. Het zou gepast zijn als u ook dit soort verifieerbare en praktische inzichten wil meewegen in uw besluitvorming.

3. De rol van de jager en de WBE

Binnen het geheel van alle jaarlijkse activiteiten van de jager, is de bejaging van het haas slechts een bescheiden, maar wel belangrijk onderdeel. Schadebestrijding en populatiebeheer nemen veruit het grootste deel van alle tijd in beslag. De jacht op het haas is evenwel een belangrijke activiteit waarbij elke jager één keer per jaar bescheiden en terughoudend een aantal hazen uit de populatie neemt (inderdaad: schiet) en deze vrijwel uitsluitend aanwendt voor eigen consumptie.

Hierin vindt u wellicht de meest eerlijke, biologisch en ethisch verantwoorde, benutting van de natuur op een wijze die volledig gebaseerd en gericht is op duurzame instandhouding van de populatie.

Indien u nu deze activiteit niet zou toestaan zou dat voor veel jagers een grote teleurstelling zijn. Nog niet eens vanwege de enkele hazen die ze niet kunnen buitmaken, maar vanwege de miskennis van alle activiteiten die jagers ontplooiën, de verantwoordelijkheid die ze daartoe op zich nemen, de transparantie die zij daarbij betrachten, de deskundigheid die zij moeten aantonen en de grote mate van controle die hieraan ook nog eens is verbonden.

Als voorzitter van de WBE TVeO wil ik erop wijzen dat deze voorgenomen en onnodige beperking zou kunnen leiden tot een afnemende motivatie onder de leden van deze vereniging om al die taken die zij uitvoeren op gebied van schadebestrijding en populatiebeheer met dezelfde inzet op te pakken.

Jagers zijn voor 100% liefhebbers van de natuur, maar tegelijk voor meer dan 90% pure dienstverleners voor de boeren, voor de provincie, voor de FBE en soms ook voor de politie. Dat geeft op zichzelf niet; wij begrijpen heel goed dat dat allemaal nuttig en noodzakelijk is, maar het is aan u ervoor te zorgen dat een belangrijk deel van de motiverende grondslag voor al deze werkzaamheden niet zonder enige noodzaak wordt weggenomen.

In het bijzonder wil ik wijzen op de enorme inzet van jagers bij de bestrijding van ganzenschade. Deze schade beloopt inmiddels in de miljoenen euro's en zou zonder de inzet van jagers nog vele malen groter zijn geweest. Ik betwijfel of jagers nog erg gemotiveerd blijven deze maatschappelijke verantwoordelijkheid met dezelfde inzet te blijven uitvoeren als de jacht op het haas niet wordt geopend.

4. Advies

In het voorgaande heb ik getracht aan te geven waarom uw voorgenomen besluit om de jacht op het haas in 2022 niet te openen om allerlei redenen een verkeerd en zelfs contraproductief besluit zou zijn.

Indien aan de huidige systematiek (wellicht) tekortkomingen kleven, geef ik u daarom in overweging te besluiten een nieuwe telinstructie uit te vaardigen, de kwalitatieve criteria daarbij verder aan te scherpen, validatie zo nodig te definiëren en op basis van deze gegevens in de toekomst een nieuwe evaluatie te maken. Dat zou in elk geval eerlijker zijn tegenover alle mensen en instanties die zich al zoveel jaren veel moeite getroosten betrouwbare gegevens te verzamelen en het zou laten zien dat u alle hierbij oprecht betrokkenen serieus neemt.

Het belang van een duurzame en gezonde instandhouding van de hazenpopulatie is het belang dat alle partijen onderschrijven. Maar het zijn uitsluitend de jagers die er in praktische zijn toe bijdragen dat er daadwerkelijk ook

een gezonde hazenpopulatie is. Natuurbeheer vanaf een spreadsheet is makkelijk en lijkt zo mooi. De realiteit gebiedt echter onder ogen te zien dat de praktijk zo veel complexer is.

U bent een politica van liberale achtergrond en ik hoop van harte dat u open staat voor de argumenten van de mensen die daadwerkelijk een praktische en omvangrijke inspanning leveren en hun verantwoordelijkheid nemen.

Hoogachtend,

Bestuur WBE Tussen vecht en Oude Rijn,

Mr L.P.M.J.Canjels, Vz